

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2004 m. gruodžio 9 d. *

Byloje C-123/03 P

dėl apeliacinio skundo pagal Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį, kurį Teisingumo Teismas gavo 2003 m. kovo 19 d.,

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama K. Wiedner, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

apeliantė,

dalyvaujant kitai proceso šaliai

Greencore Group plc, įsteigta Dubline (Airija), atstovaujamai advokato A. Böhlke,

* Proceso kalba: anglų.

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija)

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans, teisėjai C. Gulmann (pranešėjas), J.-P. Puissochet, N. Colneric ir J. N. Cunha Rodrigues,

generalinis advokatas F. G. Jacobs,
posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2004 m. balandžio 1 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2004 m. gegužės 6 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- ¹ Savo skunde Europos Bendrijų Komisija prašo panaikinti 2003 m. sausio 7 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo nutartį byloje *Grencore Group plc prieš Komisiją* (T-135/02, dar nepaskelbta Rinkinyje, toliau – ginčijama nutartis), kuria Pirmosios instancijos teismas pripažino priimtiniu *Grencore Group plc* (toliau – *Grencore*) ieškinį dėl 2002 m. vasario 11 d. Komisijos laiško panaikinimo.

Bylos faktai

- 2 1997 m. gegužės 14 d. sprendimu 97/624/EB dėl EB 86 straipsnio taikymo (IV/34.621, 35.059/F-3 – *Irish Sugar plc*) (OL L 258, p. 1) Komisija skyrė *Irish Sugar plc* (toliau – „*Irish Sugar*“), *Greencore* dukterinei įmonei, 8 800 000 ekiu baudą. *Irish Sugar* šią baudą sumokėjo 1997 m. rugpjūčio 22 dieną.
- 3 1997 m. rugpjūčio 4 d. *Irish Sugar* pareiškė ieškinį Pirmosios instancijos teisme dėl šio sprendimo panaikinimo.
- 4 1999 m. spalio 7 d. Sprendimu *Irish Sugar prieš Komisiją* (T-228/97, Rink. p. II-2969) Pirmosios instancijos teismas šią baudą sumažino iki 7 883 326 eurų, o papildomus reikalavimus atmetė.
- 5 Iš Pirmosios instancijos teismui *Greencore* pateikto ieškinio (byla T-135/02) aišku, kad 1999 m. spalio mėn. vienas Komisijos apskaitos tarnybos pareigūnas telefonu paskambino *Irish Sugar* advokatui, kuris yra ir *Greencore* advokatas, tam, kad būtų pasirengta sugrąžinti panaikintą baudos dalį. Anot *Greencore*, šio pakalbio telefonu metu *Irish Sugar* advokatas pasiteiravo dėl palūkanų nuo grąžintinos sumos, ir pasirodė, kad tikimybė, jog Komisija sumokės palūkanas nuo sumos, kurią ji turėjo grąžinti bendrovei, yra labai maža, nes iki tol Komisija to dar niekada nebuvo dariusi.

- 6 *Grencore* pripažino, kad ir *Irish Sugar* advokatas, ir Komisija žinojo, kad klausimas, ar Komisija privalėjo mokėti palūkanas nuo pagrindinės grąžinamos sumos, tuo metu buvo svarstomas Pirmosios instancijos teisme byloje T-171/99, *Corus UK prieš Komisiją* (2001 m. spalio 10 d. Sprendimas, T-171/99, Rink. p. II-2967).
- 7 1999 m. spalio 26 d. *Grencore* advokatas informavo šią įmonę apie savo pokalbį telefonu su Komisijos pareigūnu, menką tikimybę, kad Komisija sumokės palūkanas, ir pirmiau minėtoje byloje *Corus UK prieš Komisiją* pareikštą ieškinį. Jis rekomendavo neatsisakyti reikalavimo sumokėti palūkanas, bet, priešingai, aiškiai pareikalauti juos sumokėti.
- 8 1999 m. spalio 27 d. faksu *Grencore* perdavė Komisijai išsamią *Irish Sugar* banko sąskaitos informaciją, į kurią, pagal pirmiau minėtą sprendimą *Irish Sugar prieš Komisiją*, turėjo būti pervesta pagrindinė 916 674 eurų suma. Ji taip pat pateikė Komisijai tokį prašymą: „Mes maloniai prašome jus patvirtinti, kad jūs sumokėsite palūkanas nuo grąžinamos sumos už laikotarpį nuo tada, kai *Irish Sugar plc* pervedė pinigus Komisijai, iki jų sugrąžinimo datos. Prašome mums pranešti apie palūkanų sumą“.
- 9 2000 m. sausio 4 d. Komisija pervedė 916 674 eurus į *Irish Sugar* sąskaitą, tačiau nepervedė jokių palūkanų.

- 10 *Greencore* savo ieškinyje Pirmosios instancijos teismui nurodė, kad 2000 m. sausio 4 d. Komisijos pavedimas buvo vienintelis atsakymas į jos 1999 m. spalio 27 d. faksą, ir jis primygtinai nesiekė gauti atsakymo dėl palūkanų, bet laukė sprendimo pirmiau minėtoje byloje *Corus UK prieš Komisiją* prieš iš naujo užduodamas šį klausimą Komisijai.
- 11 Pirmiau minėto sprendimo *Corus UK prieš Komisiją* 53 punkte Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad jei už EB sutartyje nustatytų konkurencijos taisyklių pažeidimą įmonei skirta bauda yra panaikinama arba sumažinama, tai Komisija privalo sugrąžinti ne tik nepagrįstai sumokėtą pagrindinę baudos sumą, bet ir palūkanas nuo šios sumos.
- 12 2001 m. lapkričio 1 d. registruotu laišku, remdamasi pirmiau minėtu sprendimu *Corus UK prieš Komisiją*, *Greencore* pareikalavo, kad Komisija pervestų *Irish Sugar* 154 892 eurus palūkanų, apskaičiuotų taikant 7,13 % palūkanų normą už laikotarpį nuo 1997 m. rugpjūčio 22 d. iki 2000 m. sausio 4 dienos.
- 13 Komisija atsakė 2002 m. vasario 11 d. laišku, kad „2000 m. sausio 4 d. atliktas pagrindinės sumos be palūkanų pervedimas reiškė, kad Komisija atsisako mokėti palūkanas“ ir kad *Greencore*, neginčydamą „šio sprendimo nemokėti palūkanų per EB 230 straipsnyje nustatytą dviejų mėnesių terminą“ bei „nusprenždusi laukti sprendimo „*Corus*“ byloje prieš iš naujo keldama šį klausimą“, neteko „teisės remtis šiuo sprendimu po to, kai sutiko su pagrindinės sumos sumokėjimu be palūkanų“.

Procesas Pirmosios instancijos teisme ir ginčijamas sprendimas

- 14 2002 m. balandžio 25 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktame ieškinyje *Grencore* prašė Pirmosios instancijos teismo panaikinti 2002 m. vasario 11 d. laišką ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 15 Komisija pagal Pirmosios instancijos teismo Procedūros reglamento 114 straipsnio 1 dalį atskiru dokumentu pareiškė prieštaravimą dėl priimtimumo ir paprašė Pirmosios instancijos teismo atmesti ieškinį kaip aiškiai nepriimtina ir priteisti iš *Grencore* bylinėjimosi išlaidas.
- 16 Pirmosios instancijos teismui pateiktame paaiškinime Komisija teigė, kad 2002 m. vasario 11 d. laiškas nėra aktas, dėl kurio galima būtų reikšti ieškinį dėl panaikinimo, nes jis niekaip nepakeitė *Grencore*, kuriam Komisija jau buvo atsisakiusi mokėti palūkanas, teisinės padėties.
- 17 Ji teigė, kad *Grencore*, kuris 1999 m. spalio 27 d. faksu pateikė Komisijai informaciją apie savo banko sąskaitą, į kurią turėjo būti sugrąžinta permokėta suma, ir paprašė patvirtinti, kad palūkanos bus mokamos, neginčijo per EB 230 straipsnyje nustatytą terminą 2000 m. sausio 4 d. Komisijos atlikto pavedimo, kuriuo buvo pervesta pagrindinė suma be palūkanų, kuris ir buvo sprendimas nemokėti palūkanų.

- 18 Komisijos teigimu, 2002 m. vasario 11 d. laiškas neturėjo sprendimo pobūdžio ir paprasčiausiai informavo *Greencore*, kad pastarasis neginčydamas ankstesnio sprendimo nemokėti palūkanų jį priėmė ir todėl negali grįžti prie palūkanų klausimo po to, kai kita įmonė, apskundusi Komisijos atsisakymą mokėti palūkanas Pirmosios instancijos teisme, laimėjo šią bylą.
- 19 Ginčijamos nutarties 14 punkte Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad iš paties 2002 m. vasario 11 d. laiško teksto buvo aišku, kad jis nėra vien tik informacinio pobūdžio, bet aiškiai išreiškė Komisijos atsisakymą sumokėti *Greencore* jo dukterinės įmonės vardu prašomų palūkanų, ir šis atsisakymas buvo grindžiamas tuo, kad *Greencore* prarado teisę prašyti palūkanų, nes jų nepareikalavo po to, kai 2000 m. sausio 4 d. buvo pervesta pagrindinė baudos suma.
- 20 Nutarties 15 punkte Pirmosios instancijos teismas rėmėsi 1982 m. gegužės 26 d. Teisingumo Teismo sprendimu *Vokietija prieš Komisiją* (44/81, Rink. p. 1855, 6 punktas) nurodydamas, kad jame „Teisingumo Teismas nusprendė, kad kai institucija, atsisakydama sumokėti, siekia persvarstyti ankstesnį įsipareigojimą arba neigia jo buvimą, tai ji priima aktą, dėl kurio gali būti pareikštas ieškinys dėl panaikinimo pagal EB 230 straipsnį. Jei ieškinys dėl atsisakymo sumokėti patenkinamas, tuomet ieškovo teisė yra patvirtinama, ir atitinkama institucija pagal EB 233 straipsnį privalo sumokėti sumą, kurią neteisėtai buvo atsisakiusi mokėti. Tačiau jei institucija niekaip neatsako į prašymą sumokėti, toks pats galutinis rezultatas gali būti pasiektas ieškiniu pagal EB 232 straipsnį“.
- 21 Ginčijamos nutarties 16 punkte Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad ši teismo praktika turėtų būti taikoma ir nagrinėjamoje byloje, kurioje

Komisija, atsisakydama sumokėti, neigė EB sutartimi jai nustatytos pareigos egzistavimą.

- 22 Todėl jis atmetė prieštaravimą dėl priimtino kaip nepagrįstą ir nusprendė tęsti bylos nagrinėjimą.

Teisingumo Teismui pateikti šalių prašymai

- 23 Komisija savo apeliaciniame skunde Teisingumo Teismo prašo:

- panaikinti ginčijamą nutartį ir ieškinį pripažinti nepriimtiniu,
- priteisti iš ieškovo bylinėjimosi Pirmosios instancijos teisme ir Teisingumo teisme išlaidas.

- 24 *Grencore* Teisingumo Teismo kanceliarijai pateikė atsiliepimą į apeliacinį skundą, kuriame prašo atmesti apeliacinį skundą ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

Skundo pagrindai ir šalių argumentai

- 25 Visų pirma Komisija teigia, kad Pirmosios instancijos teismas, pripažindamas priimtinu ieškinį dėl panaikinimo, kuris buvo paduotas dėl akto, kuris negali būti tokio ieškinio objektu, pažeidė EB 230 straipsnį.
- 26 Grįsdama šį argumentą Komisija cituoja Teisingumo Teismo praktiką, pagal kurią laiškas, kuriame patvirtinamas ankstesnis sprendimas, nėra aktas, dėl kurio gali būti paduotas ieškinys dėl panaikinimo, nes jis aiškiai nepakeičia jo adresato padėties (žr., pavyzdžiui, 1993 m. gegužės 25 d. Sprendimo *Foyer culturel du Sart-Tilman*, C-199/91, Rink. p. I-2667, 23 punktą), jos nuomone, 2002 m. vasario 11 d. laiškas yra būtent toks – jame ši byla neanalizuojama iš esmės ir nėra nuostatų, kurios aiškiai keistų *Greencore* teisinę padėtį.
- 27 Komisija teigia, kad pirmas sprendimas atmesti *Greencore* prašymą dėl palūkanų sumokėjimo buvo vien tik pagrindinės sumos pervedimas *Greencore* dukterinei įmonei neminint klausimo dėl palūkanų mokėjimo.
- 28 Komisija teigia, kad *Greencore* turėjo pateikti ieškinį dėl atsisakymo sumokėti palūkanas panaikinimo tada, kai Komisija pervedė vien tik pagrindinę sumą, kaip tai ir darė kitos įmonės. Užtuot tai padaręs, *Greencore* nusprendė palaukti minėtos *Corus UK prieš Komisiją* bylos pabaigos ir imtis veiksmų, tik jei Pirmosios instancijos teismas pripažins *Corus UK Ltd.* teisę gauti palūkanas.

- 29 Komisija taip pat teigia, kad jei *Grencore* pagrindinės sumos sugrąžinimo be palūkanų nelaikė sprendimu atsisakyti mokėti palūkanas, tai jis pagal EB 232 straipsnyje numatytą ieškinio dėl neveikimo procedūrą turėjo paraginti Komisiją imtis veiksmų per protingą terminą. Kaip liudija Pirmosios instancijos teismui pateiktas ieškinys, *Grencore* nusprendė tokio ieškinio neteikti.
- 30 Galiausiai, Komisijos manymu, minėtas sprendimas *Vokietija prieš Komisiją* negali būti laikomas precedentu, kuriuo remiantis galima būtų atmesti prieštaravimą dėl priimtino ir kad bet koku atveju ši teismų praktika buvo netinkamai taikyta.
- 31 *Grencore* pirmiausia teigia, kad Komisijos teisinis pagrindas, jog Pirmosios instancijos teismas, pripažindamas priimtiniu ieškinį dėl panaikinimo, kuris buvo paduotas dėl akto, kuris negali būti tokio ieškinio objektu, pažeidė EB 230 straipsnį, turi būti atmetas net nenagrinėjant jį grindžiančios teismų praktikos.
- 32 Šiuo klausimu *Grencore* iš esmės teigia, kad Komisija tebeteidama, kad 2002 m. vasario 11 d. laiškas buvo paprasčiausias informacinio pobūdžio laiškas, nepaiso to fakto, kad ginčijama nutartimi šis teiginys buvo paneigtas. Pirmosios instancijos teismas nepritarė teiginiui, kad palūkanų nesumokėjimas buvo sprendimas, kurį minėtas laiškas tik pakartoja. Ginčijamos nutarties 14 punkte jis konstatavo, kad 2002 m. vasario 11 d. laiške aiškiai atsisakoma sumokėti palūkanas, kurių *Grencore* prašo savo dukterinės įmonės vardu. Pirmosios instancijos teismas nenustatė, kad buvo ankstesnis atsisakymas.

- 33 *Greencore* primena, kad Pirmosios instancijos teismo atliekamas faktų vertinimas nėra teisės klausimas, kurio kontrolė yra Teisingumo Teismo kompetencija.
- 34 Antra, *Greencore* teigia, kad Bendrijos teisėje nėra taisyklės, kuri institucijos neatsakymą prilygintų neigiamam atsakymui, išskyrus atvejus, kai tai aiškiai numatyta. Todėl Komisijos neatsakymas į 1999 m. spalio 27 d. faksą, kuriame *Greencore* konkrečiai paprašė patvirtinti, kad palūkanos bus mokamos, nėra sprendimas nemokėti palūkanų.
- 35 Trečia, *Greencore* teigia, kad Pirmosios instancijos teismas ginčijamos nutarties 15 punkte tinkamai rėmėsi teismo praktika, nustatyta minėtame sprendime *Vokietija prieš Komisiją*, kai sprendė klausimą, ar 2002 m. vasario 11 d. laiškas yra aktas, dėl kurio gali būti paduotas ieškinys dėl panaikinimo, ir nusprendė, kad nėra teisinio skirtumo tarp atvejo, kai institucija neigia ankstesnio įsipareigojimo buvimą, ir atvejo, kai neigiama pareiga, kurią nustato EB sutartis.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 36 Teisingumo Teismas, kaip teigia *Greencore*, nėra kompetentingas tikrinti Pirmosios instancijos teismo atliktą faktų įvertinimą, tačiau pagal EB 225 straipsnį jis turi kompetenciją patikrinti šių faktų teisinį kvalifikavimą ir jo pagrindu Pirmosios

instancijos teismo nustatomas teisinės pasekmės (šiuo klausimu žr. 1994 m. birželio 1 d. Sprendimo *Komisija prieš Brazzelli Lualdi ir kt.*, C-136/92 P, Rink. p. I-1981, 49 punktą ir 1998 m. gegužės 28 d. Sprendimo *Deere prieš Komisiją*, C-7/95 P, Rink. p. I-3111, 21 punktą.)

37 Šiuo atveju Komisija teigia, kad Pirmosios instancijos teismas klaidingai 2002 m. vasario 11 d. laišką kvalifikavo kaip aktą, dėl kurio gali būti paduotas ieškinys dėl panaikinimo, nes manė, kad šiame laiške buvo aiškiai išdėstytas šios institucijos atsisakymas sumokėti prašomas palūkanas.

38 Tačiau, kaip pažymi Komisija, tam, kad minėtas laiškas būtų teisingai teisiškai kvalifikuotas, pirmiausia reikėjo kvalifikuoti 2000 m. sausio 4 d. Komisijos įvykdytą vien tik pagrindinės sumos pervedimą be palūkanų.

39 Iš tiesų, jei, kaip teigia Komisija, pagrindinės sumos pervedimas be palūkanų turėjo būti kvalifikuotas kaip numanomas atsisakymas sumokėti šias palūkanas, tai reikštų, kad 2002 m. vasario 11 d. laiškas turėjo būti kvalifikuotas tik kaip ankstesnį sprendimą, kuris nebuvo apskūstas per tam numatytą terminą, patvirtinantis aktas. Tokiu atveju, taikant Teisingumo Teismo praktiką, dėl šio laiško negalėtų būti paduotas ieškinys dėl panaikinimo (šiuo klausimu žr. 1996 sausio 11 d. Sprendimo *Zunis Holding ir kt. prieš Komisiją*, C-480/93 P, Rink. p. I-1, 14 punktą).

- 40 Taigi konstatuotina, kad vertindamas *Greencore* paduoto ieškinio priimtinumą Pirmosios instancijos teismas neišnagrinėjo Komisijos pateikto argumento, nes nenustatė, ar pagrindinės sumos pervedimas be palūkanų buvo numanomas atsisakymas jas mokėti, kurį galima buvo ginčyti pagal EB 230 straipsnį.
- 41 Neišnagrinėjęs šio argumento Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, dėl kurios ginčijama nutartis yra naikintina.
- 42 Pagal Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmąją pastraipą, kai apeliacinis skundas yra pagrįstas, Teisingumo Teismas Pirmosios instancijos teismo sprendimą panaikina. Jis gali pats paskelbti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima daryti, arba grąžinti bylą Pirmosios instancijos teismui.
- 43 Šioje byloje Teisingumo Teismas mano, kad jis turi visą reikiamą informaciją, kad pats galėtų priimti galutinį sprendimą dėl prieštaravimo dėl priimtumo.
- 44 Pirmiausia pažymėtina, kad ieškinį dėl panaikinimo pagal EB 230 straipsnį galima reikšti tik dėl teisės aktų ir sprendimų, sukeliančių privalomas teises pasekmes, kurios turi įtakos ieškovo interesams aiškiai pakeisdamos jo teisinę padėtį (žr., be kita ko, 1988 m. kovo 31 d. Sprendimo *Prancūzija ir kt. prieš Komisiją*, C-68/94 ir C-30/95, Rink. p. I 1375, 62 punktą ir 1981 m. lapkričio 11 d. Sprendimo *IBM prieš Komisiją*, 60/81, Rink. p. 2639, 9 punktą).

- 45 Taip pat reikia pažymėti, kad iš principo vien tik institucijos neatsakymas nėra prilyginamas numanomam atsisakymui, jei to aiškiai nenumato Bendrijos teisės nuostatos. Neatmesdamas galimybes, kad ypatingais atvejais šis principas gali būti netaikomas ir institucijos neatsakymas ar neveikimas išimtiniais atvejais gali būti laikomi numanomu neigiamu sprendimu, Teisingumo Teismas mano, kad nagrinėjamoje byloje Komisijos atliktas vien tik pagrindinės sumos pervedimas, Komisijai nepareiškus aiškios pozicijos dėl prašymo sumokėti palūkanas, negali būti laikomas numanomu sprendimu šio prašymo nepatenkinti. Tiesą sakant, šioje byloje nebuvo nei teigiama, kad yra kažkokios ypatingos aplinkybės, nei bylą nagrinėjant nustatytas jų buvimas.
- 46 Galiausiai tai, kad *Grencore* nepasinaudojo EB 232 straipsnyje numatyta procedūra tam, kad priverstų Komisiją sumokėti palūkanas, neturi įtakos sprendžiant ieškinio dėl panaikinimo, kurį jis pareiškė po sprendimo *Corus UK prieš Komisiją* paskelbimo, priimtino klausimą.
- 47 Kadangi Teisingumo Teismas atmetė Komisijos argumentą, kad 2002 m. vasario 11 d. laiškas tebuvo tik anksčiau priimto numanomo sprendimo patvirtinimas, reikia konstatuoti, kad laiške, kuriuo *Grencore* buvo atsisakyta sumokėti palūkanas nuo sugrąžintos sumos, yra išdėstytas atsisakymas sumokėti palūkanas ir todėl jis yra aktas, kurį galima ginčyti pagal EB 230 straipsnį.
- 48 Todėl Komisijos pareikštas prieštaravimas dėl priimtino yra nepagrįstas ir turi būti atmestas.

- 49 Šiomis sąlygomis pirmiausia reikia panaikinti ginčijamą nutartį, o tada, taikant Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmąją pastraipą, atmesti Komisijos pareikštą prieštaravimą dėl priimtumo kaip nepagrįstą.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. **Panaikinti 2003 m. sausio 7 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo nutartį *Greencore Group prieš Komisiją* (T-135/02).**
2. **Atmesti Europos Bendrijų Komisijos pareikštą prieštaravimą dėl nepriimtumo.**
3. **Atidėti klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų sprendimą.**

Parašai.